1943 JUN. 18.

ORSZÁGOS LUTHER SZÖVETSÉG
EVANGÉLIKUS TEMPLOMOK SZERKESZTŐSÉGE
Budapest, IV., Bástya-utca 12
Telefon: 187—455

Határidős!
Egyházi közérdekből nagyon fontos!

Tiszai egyházkerület Nyilv. sz. 350.
Tiszavidéki egyházmegye 12. Ungvári egyházközség
u. p. vármegye

Az evangélikus templomok adataira vonatkozó kérdőív.

AZ EGYHÁZKÖZSÉG.

1 **Mikor alakult az egyházközség?** 1906.

Anya- társ-, missziói-, leány, vagy fiókegyházközség-e? anyaegyh.község

Az egyházközség lélekszáma? 524

Jelent-e meg az egyházközség történetéről könyv, füzet, ismertetés? Ha igen, kérjük címünkre megküldeni. (Kívánatra visszaküldjük.) igen. Mellékelve. visszaküldeni nem szükséges.

A TEMPLOM.

2. **Van-e temploma?**

Több temploma is van? egy

Melyik temploma hol van? Ungváron

Eredeti evangélikus templom-e, vagy előbb más egyházé volt? eredeti evang.

A templom mikor épült? (Mettől-meddig épült?) 1914-1924

A templomépítés történetének főbbadatai és főbb mozzanatai a mellékelt egyh.történeti füzetben fel van tüntetve.

Ki volt a templom tervezője, építője? Kavasch Ernő építészmérnök, építette: Hámos és Stern cég.

Újabb templom esetén ki volt ennek tervezője, építője?

Korábban volt-e más temploma az egyházközségnek? nem

Mit tudnak róla?

Az üldözések idején hány templomot vettek el, a jelenlegi templom tehát hányadik temploma? -

Újonnan épült-e a templom, vagy a régi átépítése? ujonnan

Mostani alakját mikor nyerte? 1924

A TEMPLOM KÜLSEJE.

A TEMPLOM KÜLSEJE.

3. Milyen a templom külső falazata? fehér és vörös vakolat

Támpillérei, oszlopzata, vannak-e rajtuk díszítések, feliratok, domborművek, ábrázolások, mit vagy kit ábrázolnak? .....

egyszerü neogót stilus

Alkalmaztak-e itten keresztyén jelképeket (szimbólumokat), mit ábrázolnak azok és hol foglalnak helyet? .....

4. Vannak-e a templomra vonatkozó rajzok, tervek (építészeti tervek), alaprajzok, képek, leírások, stb.? –

Megjelentek-e ezek írásban, vagy nyomtatásban és hol? Ha igen, kérjük címünkre megküldeni. (Kívánatra visszaküldjük.) .....

Műemlék számba vehető-e a templom? nem

5. A torony.

A templomnak van-e tornya? van

Mikor épült a torony? (Mettől-meddik épült?) együtt a templommal

A torony egybe van-e építve a templommal? igen

Külön áll-e? –

A torony stílusa elüt-e a templom stílusától? nem

A tornyon vannak-e díszítések, ábrázolások, keresztyén jelképek (szimbólumok?) nincsenek

Mit ábrázolnak? –

Ki volt a torony tervezője? Kavasch Ernő

Ki volt az építője? "

Műemléknek tekinthető-e? nem

6. A harangok.

A harangok száma: 1.

Nevezetesen, értékesebb harangok: –

Mikor készültek? 1925

Mi a nevezetesebb harangok jellegzetessége? (Ábrázolása, felirata, tudnivalók róluk:) .....

7. Van-e harangjáték? nincs

Mit játszik? .....

Mikor készült? ..... Tervezője: .....

8. Ha nincs torony, harangláb van-e és hol? nincs

Milyen a harangláb? .....

Van-e művészi jellege és mi? (Faragás, díszítése, keresztyén jelképek, (szimbólumok) stb. .....

9. A kápolna.

Van-e külön kápolna? nincs

Mikor épült? .....

Alkotója: .....

Berendezése, műértékei? (Leírása mint a templomnál.) .....

.....

.....

.....

10. Van-e külön keresztelő kápolna? nincs

Hol van? .....

Mikor épült? .....

Alkotója: .....

Berendezése, műértéke: (Leírása mint a templomnál.) .....

.....

.....

11. Van-e sekrestye? nincs

Van-e a sekrestyének külön oltára, oltárképe, feszülete? .....

Alkotóik: .....

Koruk: .....

A sekrestye berendezése, műértékei? (Leírása mint a templomnál.) .....

.....

.....

.....

A TEMPLOM BELSEJE, BERENDEZÉSE, FELSZERELÉSE.

12. A templom belső tere.

Milyen a templom alaprajza? (téglalapos, négyzetes, köralakú, sokszögű stb., hosszhajós, többhajós, keresztházas, egytermes-e, többtermes-e, van-e külön oltártere?) keresztházas, külön apsissal

Hol van az oltár? (Az oltártérben vagy a gyülekezeti térben áll-e?) az apsisban

Hol van a szószék? az apsis és a keresztházó sarkán a baloldalon

Hol van a keresztelő medence? az apsis és a keresztházó sarkán jobboldalon

Hogyan vannak elhelyezve? .....

A templom főbb méretei? .....

Belső hossza .....

Belső szélessége .....

Belső magassága ..... (csak a rendelkezésre álló tudott adatokat, vagy csak könnyen megmérhető esetben kérjük.)

A templom befogadó képessége? 200

A templom összes ülőhelyeinek száma? 160

Ebből a földszinten van 144

Ebből a karzaton van 16

Hogyan állnak a padok az oltárhoz, vagy a szószékhez viszonyítva? (A padok az oltár, vagy a szószék felé állnak-e, kézirajzzal is felvázolható.)

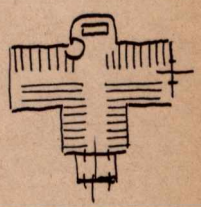

.....

.....

.....

Milyen a templom belső falazata, oszlopzata, van-e rajta díszítés, ábrázolás, dombormű, ige, felírás, vagy falfestés? diszitő falfestés felirásokkal

.....

.....

.....

A dombormű, vagy festés ábrázoló vagy csupán díszítő jellegű? diszitő

Felhasználtak-e itt keresztyén jelképeket? (szimbólumokat.) .....

Mit ábrázolnak azok és hol foglalnak helyet? .....

Alkotójuk: .....

Koruk: .....

Műemlék-számba vehetők-e? .....

Milyen a templom mennyezete?

Miből készült? (Sik, boltozatos, kazettás, fából, téglából, vasbetonból stb.)

Van-e a menyezeten díszítés, stukkozás, festés, ábrázolás, keresztyén jelképek? .....

fából készült, de malterozott téglává imitálva festés, amelyen diszitőelemként felhasználták a kelyhet, bárányt és a horgonyt.

Hogyan vannak elhelyezve, befoglalva és mit ábrázolnak? .....

Műemlék-számba vehetők-e? .....

Van-e a templomban karzat, van

Hány karzat van, hogyan vannak elhelyezve? egy a bejárat fölött

Milyen a karzat díszítése, festése, domborművei s azok ábrázoló, vagy csupán díszítő jellegűek-e? Mit ábrázolnak? Hol foglalnak helyet? Felhasználtake- itt keresztyén jelképeket? -

Énekszámtáblák: van, de egyszerü

13. Templomablakok, üvegfestmények.

díszítésük, ábrázolásaik, alkotási idejük, szerzőjük, adományozóik, feliratai.

egyszerü homályos üveg.

14. Világítják-e a templomot,

ha igen, mivel? (Villany, gáz, petróleumégőkkel, gyertyákkal, stb.) villannyal

15. Templomi csillárok és karégők.

Mely korból valók, készítőjük, anyaguk, díszítésük, ábrázolásaik, jelképek, készítési idejük. sárgaréz, 1925-ből, készítette a Kohut cég

16. Az oltár.

Fel van-e emelve lépcsőkkel? egy igen

Körül van-e rácsozva? nincs

Milyen a rácsozása? .....

A rácsozás díszítése (jelképei): .....

Van-e körüljárója? (Körüljárják-e úrvacsora osztáskor.) nincs

Az oltár formája: önálló asztaloltár-e, vagy felépítményes oltár-e képpel, vagy pedig felépítményes, képpel és szószékkel egybeszerkesztett oltár-e?

felépitményes, képpel

Mikor készült az oltár? 1924

Alkotója? Olcsváry Gyula

Anyaga: (márvány, kő, tégla, fa, stb.) fa

Milyen az oltár felépítménye: (kerete, vagy oszlopzata)

Van-e az oltáron, talapzatán, oldalán, asztalán, felépítményén díszítés, ábrázolás, dombormű, keresztyén jelképek és mik azok? nincs

17. Az oltárkép

Mit ábrázol? a Gecsemáné kertben imádkozó Jézust

Eredeti-e vagy másolat? másolat

Olajfestmény-e, vagy olajnyomat? stb. olajfestmény

Ki festette és mikor? Szilvay Szilvia gör. kat. lelkész, festőművész

Mesterjegye: (a festő kézjegye, esetleg évszáma)

Műemléknek tekinthető-e az oltárkép? nem

Voltak-e, vagy vannak-e az oltárképen kívül más képek, vagy szobrok a templomban? nincsenek

Szerzőjük, mesterjegyük, melyik korból valók, anyaguk, kit vagy mit ábrázolnak?

Műemlék-számba vehetők-e?

18. A szószék.

Mikor készült? 1924

Alkotója: Olcsváry Gyula

Anyaga: (kő, márvány, fa, stb.) fa

A szószék faragványa, díszítése, Van-e rajta ábrázolás, mit vagy kit ábrázol, keresztyén jelképek?

Van-e a szószéknek sátora (baldachinja), milyen a díszítése, milyen ábrázolás van rajta, jelképek? van

Műemlék-számba vehető-e a szószék? nem

19. Oltárterítők, szószékterítők, oltári párnák.

Vannak-e régi oltár- és szószékterítők, oltári párnák? minden liturgikus szinben van, de csak 10-15 évesek

Ezeknek leírása, anyaga:

Mivel van hímezve, szőve? pamut, selyem, aranyfonál

Van-e rajta ábrázolás, ige, felírás, vagy díszítés, milyen jelképekkel? (mit ábrázol, felirata)

Népi eredetű díszítések-e? nem

Milyen korból valók?

Ki volt a készítőjük, tervezőjük? (csak ha ismeretes)

A templomi terítőkészlet megfelel-e a liturgikus követelményeknek? (Oltárterítők és szószékterítők színei?) igen

Oltárterítőt és szószékterítőt mikor milyent használnak?

Van-e rajtuk ábrázolás vagy felírás és mi?

Beborítja-e egészen az oltárt? igen

Az oltárlapra használnak-e külön terítőt, vagy nem? igen

Az oltári edények alá tesznek-e ú. n. korporálét, vagy nem? nem

Ezek leírása.

Vannak-e úrvacsorai edényterítők? igen

Ezek színe, anyaga, díszítése, ábrázolása, jelképei, felírásai, stb.

fehér, piros és fekete

20. Liturgikus egyházi, vagy régi papi ruhák. (Albák, kazulák, stb.)

Anyaguk, készítési idejük, készítőjük, díszítésük, ábrázolásuk, jelképeik?

21. Oltári és templomi szőnyegek.

Anyaguk, szövésük, díszítésük, ábrázolásaik, jelképeik, tervezőjük, adományozójuk (csak ha ismeretesek), a készítés ideje, a szőnyeg állapota, hol és mikor használják?

kókusz futószőnyegek és torontáli

22. Oltári térdeplők.

Anyaguk, formájuk, díszítésük, ábrázolásaik? van, de egyszerüek

Készítési idejük:

23. Az oltárt hogyan világítják?

(Égő gyertyákkal, villanygyertyákkal?) égő gyertyákkal

24. Az oltárt hogyan díszítik?

Vázákkal, virágokkal? virágokkal

25. A keresztelő medence.

Mikor készült? 1924

Alkotója: a szolyvai filia adománya

Mérete:

Anyaga: (márvány, kő, műkő, fa, vas, stb.) fa

Formája:

Van-e rajta díszítés, ábrázolás, keresztyén jelképek, felírás, az ábrázolás mit ábrázol, mi a felirata? a tetején kereszt

Műemlék-számba vehető-e? nem

26. A padok.

Vane- külön lelkészi pad, vannak-e külön presbiteri padok, oldalpadok (stallumok)? lelkészi pad van

Külön pad a lelkészi család részére van-e? nincs

Faragványosak-e, díszítésük, ábrázolásuk? –

Vannak-e rajtuk keresztyén jelképek? –

Mely korból valók? 1924

Műemlék-számba vehetők-e? nem

A gyülekezeti padok.

Mikor készültek? 1924

Van-e a padokon díszítő faragás, vagy díszítő festés, díszítő ábrázolás, vagy jelképek? nincsenek

Harmonium is van

AZ ORGONA.

27. Van-e a templomnak orgonája? nincs, csak versenyharmóniuma

Hány játékos az orgona? " két manuálos

Az összes regiszterek felsorolása név szerint: 25 regiszteres

Mikor és ki építette az ~~orgonát~~? harmóniumot: Pajkr R.és Tsa Bp.

Műtörténeti értéket képvisel-e az orgona? –

1850 előtt épült-e, vagy azután? –

Csuszkaládás-e az orgona? –

Milyen a homlokzata (prospekt)? –

Vannak-e rajta ábrázolások, jelképek, felírások és mi?

Kérünk fényképet a nagy, vagy történelmileg értékes orgonákról.

URVACSORAI ÉS KERESZTELŐ EDÉNYEK.

28. Urvacsorai edények.

Ostyatartó szelencék (cibóriumok)

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.) ezüst

Mesterjegyük és hitelesítő jegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk. (Nagyon vigyázzunk, hogy az adományozási évszámot ne tévesszük össze a mű szereztetési idejével.)

a fedő felirata: Das ist mein Leib fuer eure Suenden in den Tod gegeben. A fedő tetején álló kereszt van.

Műértékek-e? nem

Ostyaosztó tányérok (patének)

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.) ezüst

Mesterjegyük és hitelesítő jegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk. (Nem tévesztendő össze az adományozás ideje a készítés idejével.)

"Oszterlamm Árminné az evang.női gyámintézet elnöknőjétől Nagy Várad 1907 VIII.14." - az egyik tányér felirata.
A másik felirat nélküli

Műértékek-e? nem

Urvacsorai kelyhek:

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.) ezüst, a másik ezüstözött fém.

Mesterjegyük és hitelesítő jegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk.)

Műértékek-e? nem

Beteg úrvacsoraosztó kelyhek.

Leírása, mint a kelyheknél. van, ezüst, egyszerü, 1942-ből

Urvacsorai borkancsók.

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.) ezüst, cinn

Mesterjegyük és hitelesítőjegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket.)

Forájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, adományozási feliratok, évszámok, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk.

az ezüst: elől dombormüben a bárány a keresztes lobogóval alul a peremén felirat: Das ist mein Blut fuer eure Suenden vergossen. A fedőlapján álló kereszt. Kb.1928-ból
a cinn: körüskörül vésett cirádás rajz, középen a földgömbön álló Krisztus, kézében az ostya. Évszám nincs, kb.2oo éves.

Műértékek-e? az ezüst nem, a cinn talán.

29. Keresztelő kannák, keresztelő tálak.

Anyaguk: (arany, ezüst, fém, stb.) ezüst

Mesterjegyük és hitelesítőjegyük: (kérjük mellérajzolni a jegyeket.)

Formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, mesterük, készítési idejük, esetleg adományozójuk. (Nem tévesztendő össze az adományozási év a készítés idejével.)

a kancsó felirás nélküli, a tál közepén az egyenlőszáru kereszt körül körfelirás: Lasset die Kindlein zu mir kommen und wehret ihnen nicht dennsolcher ist das Reich Gottes

Műértékek-e? nem

OLTÁRI FELSZERELÉSEK.

30. Feszületek, keresztek egy álló feszület az oltáron s egy függő a falon az oldalbejárat fölött.

Anyaguk: réz, bronz

Mesterjegyük, hitelesítőjegyük: -

Formájuk, díszítésük, esetleges ábrázolásaik, keresztyén jelképek, igei feliratok, mesterük, készítési idejük, adományozóik. előbbi Wellmann Mihály 1924-ben, utóbbi az ungvári gör.kat. nőegylet 1925-ben

Műértékek-e? nem

31. Oltári gyertyatartók.

Anyaguk: réz

Mesterjegyük, hitelesítőjegyük, készítési idejük, mesterük, esetleg adományozójuk.

Díszítésük, ábrázolásuk, jelképek, feliratok.

Műértékek-e? nem

32. Műérték jellegű oltári virágvázák.

Anyaguk:

Mester- és hitelesítőjegyük, formájuk, készítési idejük, díszítésük, ábrázolásaik, mesterük, esetleg adományozójuk.

33. Csengettyük, csengettyüs gyüjtőperselyek.

Anyaguk, formájuk, készítési idejük, díszítésük, ábrázolásaik, mesterük.

34. Perselyek, gyüjtőládák.

Anyaguk, formájuk, díszítésük, ábrázolásaik, mesterük, feliratok, készítési idejük. biblia-alaku bádogpersely 1835-ből. Felirata: az ungvári ágostai evang.l.egyház felsegélésére. A templomiak fából.

RÉGI BIBLIÁK, IMÁDSÁGOS ÉS ÉNEKESKÖNYVEK.

35. Régi oltári bibliák.

Kiadási idejük, illusztrációjuk (fametszet, rézmetszet stb.), bekötési táblájuk, díszítésük, ábrázolásaik, készítési idejük? 1-mellékelt iven.

36. Régi agendák és imádságos könyvek.

Kiadási idejük, illusztrációjuk (fametszet, rézmetszet stb.), bekötési táblájuk, díszítésük, készítési idejük, szerzőjük? "

37. Régi énekeskönyvek.

Szerzőjük, kiadási idejük, illusztrációjuk (fametszet, rézmtszt, hagjgyzésük stb.), bekötési táblájuk, díszítésük, ábrázolásaik, készítési idejük?

38. **Régi templomi dallamos (korál) könyvek.**

Leírása mint az énekeskönyveknél.

A TEMPLOM KÜLSŐ TERE, KÖRNYÉKE.

39. **Parkozott-e a templom környéke?**

Fákkal, díszbokrokkal, virágágyakkal díszített-e? fákkal /platán, hárs/

40. **Van-e a templomnak kriptája?** nincs

Nevezetesebb halottak. Műértékű síremlékek, sarkophagok, azokon lévő ábzásolások, faragványok, díszítések, keresztyén jelképek.

41. **Van-e a templom körül temető?** nincs

vagy sírhelyek, ezek között értékesebb műemlékek, nevezetesebb halottak, síremlékek, műértékű ábrázolások, díszítések, keresztyén jelképek

TEMETŐK.

42. **Van-e az egyháznak temetője?** nincs

Vannak-e abban nevezetesebb műemlék jellegű síremlékek, nevezetesebb ábrázolások, szobrok, domborművek és kit, vagy mit ábrázolnak, feliratok, milyen korból valók, alkotóik.

A TEMPLOMMAL VONATKOZÁSBAN ÁLLÓ SZEMÉLYEK.

43. **Kik azok, akik a templom építésénél, berendezésénél, felszerelésénél kimagaslóbb érdemeket szereztek?** Margócsy Aladár lelkész, Kelen Gyula felügyelő, Kavasch Ernő presbiter, építészmérnök

44. **Nevezetesebb régi lelkészek, püspökök,**

akik az egyházközségben működtek.

45. **Nevezetesebb világi egyházi férfiak,**

felügyelők, másodfelügyelők, gondnokok, alapítványtevők, stb.

l.a mellékelt füzetben

46. **Jelenlegi lelkész, lelkészek neve.** Koren Emil

A jelenlegi egyházfelügyelők, gondnokok neve. vitéz Czibur Sándor felügy
Kárpáti Ferenc II.felügy.
Kinczler Gyula gondnok

FÉNYKÉPEK.

47. **Fényképfelvételeket kérünk**

a templom külsejéről, belsejéről, oltáráról, műemlékjellegű műkincseiről. Úrvacsorai és keresztelő edényeiről stb.

A fényképeket a fény- és árnyék játékában kérjük felvenni. A megvilágítás a tárgyakat is a fény és árnyék kiemelő hatásában érje.

A fényképeket pótlólag küldjük, amint elkészülnek.

KUTATNIVALÓK.

48. Kérjük a Lelkész Urakat, hogy a templom és a paróchia padlásait, sekrestyéjét, lelkészi hivatalait, irattárát, szekrényeit, lomtárát, felszereket, kamarákat kutassák át,

hogy nincsenek-e használaton kívül helyezett régi templomi felszerelések. feszületek, keresztek, képek, szobrok, edények, bibliák, énekeskönyvek, perselyek, gyüjtőládák stb. Restaurálhatók-e ezek? Kivétel nélkül minden kimustrált, vagy kiselejtezett tárgyról kérünk rövid leírást, feltehető ugyanis, hogy ezek között felbecsülhetetlen műértékeket menthetünk meg egyházunk és a kultúra számára. (Esetleg költségünkön leutaznánk megtekintésük végett a szükséges restauráció céljából.)

van egy régi tölgyfaláda, vaspántos, három záras, ami egykor a pénz és vagyon tartására szolgálhatott. Jó állapotban, kb. loo éves.

A TEMPLOM ÉS A GYÜLEKEZET.

49. Milyen ünnepeken van istentisztelet? minden ünnepen

50. Milyen liturgia szerint folyik az istentisztelet? a kötelező liturgia szerint

51. Van-e a gyülekezetnek régi liturgiája? nincs

Használatban van-e? -

52. Melyek a gyülekezet által legkedveltebb énekek általában?

(Adventben, karácsonykor, ó-év és újévkor, vízkeresztkor, bőjtben, nagycsütörtökön, nagypénteken, husvétkor, pünkösdkor, szentháromságkor és a szentháromsági vasárnapokon, a reformáció ünnepekor, bűnbánati napon, halottak napján, az egyházi esztendő végén, keresztteléskor, úrvacsora vételkor, esketéskor, temetéskor stb.)

53. Melyek a legkedveltebb dallamok,

milyen énekek dallamára énekelnek legtöbbször?

54. Milyen énekeskönyvet használt a gyülekezet dunántulit

az idők folyamán (ha lehet, a XVII. századtól kezdve)?

55. Melyik énekeskönyvet használják? dunántulit

56. A ma használt énekeskönyvben foglalt énekeken kívül énekel-e mást is a gyülekezet?

Ha igen, kérjük a leírt éneket a szerző nevével, dallamjelzéssel és a szerzetési év megjelölésével megküldeni.

Egyházi énekkar: nincs

Egyházi zene:

57. A gyülekezetben milyen helyi szokások kapcsolódnak a templomhoz?

városi, tisztviselőkből álló gyülekezet, tősgyökeres családjai alig vannak, igy külön kialakult szokásai sincsenek

58. A gyülekezet templimi ájtatosságára jellemző adatok.

(Templomjárással kapcsolatos szokások, történetek, különös tekintettel a népszokásokra és figyelemmel a gyülekezet nemzetiségére és népviseletére.)

59. Voltak-e, vagy vannak-e valamiféle népszokások

egyházi ünnepkor, vagy egyéb ünnepi alkalmakkor.

60. Kérünk a jellegzetesebb gyülekezeti életről, vagy gyülekezeti szokásokról fényképeket és leírásokat, rövid ismertetéseket.

A lelkész urakat arra kérjük, hogy amennyiben valamely kérdés után a feleletre szánt hely kevés, úgy szíveskedjenek a pontszámra és a kérdésre való hivatkozással egy külön mellékleten válaszolni az egyházközség nevének a feltüntetésével.

Ungvár 1943 május 20 hó n.

Ágostai hitvallású evangelikus egyház * Ungvár *

Korec Emil
lelkész.

U n g v á r / Ung m./

Anyaegyházközség, jelenleg 524 lélekszámmal. Temploma 1914 - 1924 között épült Kavasch Ernő épitészmérnök tervei szerint, egyszerü neo-gót stilusban. Tornyában egy harang van 1925-ből. Alaprajza kereszthajós, külön apsissal, ahol az oltár áll, a szószék pedig az apszis és a kereszthajó sarkán a baloldalon, a keresztelő medence ezzel szemben a jobboldali sarkon van. Befogadóképessége 200 személy, 160 ülőhellyel, amiből 16 a bejárat fölötti karzaton van. Belső falazata diszitő festéssel, felirásokkal van ellátva. A fából készült, felépitményes oltár és a szószék Olcsváry Gyula alkotása. A Getsemáné kertben imádkozó Jézust ábrázoló oltárkép - másolat Szilvay Sion gör. katholikus lelkész, festőmüvész munkája. Harmoniumja van. Urvacsorai edényei és keresztelő készlete ezüstből vannak ; egyik patenát 1907-ben Oszterlamm Árminné, a nagyváradi evang. női gyámintézet elnökője ajándékozta. Az oltáron álló rézfeszület Wellmann Mihály ajándéka 1924-ben, az oldalbejárat fölött függő bronz keresztet az ungvári görög-katolikus nőegylet adta 1925-ben. A parochiális könyvtár tulajdonában van harminc darab többnyire a XVIII. sz-ból származó könyv és kézirat. Régi vaspántos tölgyfaládája egykor a pénz és vagyon tartására szolgálhatott. A templom körül platánok és hársfák állnak. A templom épitése és berendezése körül nagy érdemeket szereztek : Margócsy Aladár lelkész, Kelen Gyula egyházközségi felügyelő, Kavasch Ernő presbiter, épitész. A jelenlegi lelkész : Koren Emil, egyházközségi felügyelő : vitéz Czibur Sándor, másodfelügyelő Kárpáti Ferenc, gondnok: Kinczler Gyula.

Ungvár. 1.35-38 kérdéseket. 350.

Régi könyvek a parochiális könyvtárban:

Collecten für Prediger sonderlich auf dem Lande. Quedlinburg 1783
2 " " " " " " " 1781 és 1778
Der patriotische Landprediger. Leipzig 1781
Predigten zur Beförderung des thätigen christentums. Zürich 1773
Die ganze Heilige Schrift. Halle 1771
Hinterlassene Werkw Friedrichs II. Königs von Preussen. Frankfurt 1788.
Henrico Augusto Schott: Epitome Theologiae Christianae dogmaticae 1822.
Jacobi Bruckeri: Historiae Philosophicae. I. Claudiopoli 1768
Johann Hübners: Vollständige Geographie: Hamburg 1745
Dr Miller: Der patriotische Landprediger. Leipzig 1779

Salomonis Vantil: Theologia Paracletica. Trajecti ad Rhenum 1724
Johann Heinrich Fretz: Theologia Dogmatica. Zürich 1734
Leonardi Rüssenii: Summa Theologiae. Bernae 1703
D.Martini Lutheri: Memoriam Saecularem Funeris et Sepulcri Wittenbergae 1766
Petri Svaviss Polani: Historiae Concilii Tridentini 1621
Karl August: Biblisches Real-Lexikon. Leipzig 1783
Jakob Friedrich Feddersten: Christliche Vorschriften. Hamburg 1781
Justinius, Trogi Epistomator Lipsia 1789
Gottlieb Uvernsdorfia: De Progressu Emendatae Witembergae 1735
Die Bibel oder die ganze Heilige Schrift 1845
Friderici Adolphi: Bibliotheca Hagaecomitum 1718
Johann Henrico Ursino: Salamonis Evangelici oder Salamonischer Spruch-Vostill 1656
Frid.Christiani Baumeisteri: Institutiones Philosophiae Rationalis Witemberg 1742
Wilhelm Mohs: Zergliederung des Heidelbergischen Catechismi.Quedlinburg 1784

Sam.Endemann: Institutiones Theologiae Moralis. Francfurti 178o

Compendium antiquitatum Graecarum 1759

Benedicto Carpzov: Jugend-Spruche. Leipzig 17oo

= = = =

Index Capitum Huius Syst. 1749 586 oldalas latin kézirat

Szövetsége az ungvári evangélikus községnek /Stiftung der evangelischen Gemeinde zu Unghvár/ 1833. Kéziratos gyüjtőkönyv 18 oldalnyi kéziratoss szöveggel, mágyar és német nyelven, több aláírással és pecséttel, a szuperintendens latinnyelvü kéziratos ajánlásával, aláírásával és pecsétjével. Ezzel a felszólitással indult meg az ungvári evangélikus szórvány megszervezése.

U.a.,csak más ajánlószöveggel 15 oldalon.

= = = =

Agenda, az az egyházi hivatalbeli foglalatosságok módja. Készitette és kiadta az augusztai hitvallást követő evangélikusok dunántuli szuperintendentziája. Pest 1831